

“És la guerra, ximplets!”

El 5 de novembre els Estats Units celebren eleccions al Congrés, al Senat i a governadors. Les enquestes mostren una cursa electoral molt disputada, on la guerra amb l'Iraq i el mal estat de l'economia nacional poden decantar el resultat cap a uns o altres. El resultat no solament marcarà els propers dos anys de mandat Bush, sinó que donarà pistes de quin candidat demòcrata s'hi enfrontarà a les presidencials del 2004.

■ any 1992 Bill Clinton i Al Gore, en qualitat de presidentiable i vicepresidentiable dels EUA, es van fer un fart de proclamar als quatre vents la frase: “És l'economia, ximplet!” El ximplet era George Bush pare, que es veia triomfant per haver guanyat la primera guerra del golf Pèrsic, i no entenia que els seus conciutadans no li volguessin donar un segon mandat com a president. La resposta estava en el mal estat de les butxaques dels nord-americans, com deien Bill Clinton i Al Gore. Dimarts vinent hi ha eleccions a les dues cambres del Congrés i també s'han de triar diversos governadors, i els demòcrates es deleixen per utilitzar de nou aquest eslògan. Però un altre Bush, el fill, ja s'ha après la lliçó, i fins i tot té a punt la resposta que voldria dir si guanya: “És la guerra, ximplets!” I és que la presència als mitjans de comunicació del conflicte amb l'Iraq deixa en segon terme les dades econòmiques negatives, que aquest agost donaven moltes esperances als demòcrates. Ara, doncs, la cursa electoral és un frec a frec sense que un partit destaquí molt per sobre de l'altre.

Les eleccions del dia 5 serveixen per a renovar un terç dels 100 senadors, la totalitat dels 435 membres de la Cambra de Representants, i 36 governadors. En el cas de la cambra alta, els 2 senadors de cada estat hi serveixen per legislatures de sis anys i cada dos anys se'n renova un terç. Actualment els demòcrates tenen la majoria amb 50 senadors, els republicans en tenen 49 i n'hi ha un d'independent (l'exrepublicà Jim Jeffords, de Vermont, que en deixar el partit de Bush donà la majoria de la cambra als demòcrates). L'analista polític Charles Cook

assegura que la lluita pel Senat “és molt i molt ajustada”, però que si s'ha d'apostar per algú imperativament, ell ho fa, amb la boca petita, pels republicans. De fet, si bé és cert que hi ha més senadors en joc republicans, 20, que demòcrates, 14, també ho és que els primers els tenen més consolidats.

La lluita electoral també és aferrissada a la Cambra de Representants. Els seus 435 escons s'escullen cada dos anys, en proporció als habitants de cada estat, amb l'objectiu teòric de tenir una foto tan fiable com sigui possible de l'estat d'opinió de la població. Actualment els republicans en tenen 223 i els demòcrates 208; a més, n'hi ha un d'independent i tres vacants. Diversos analistes, però, situen en una forquilla de 44 a 50 els escons on no és clar qui guanyarà. I com al Senat, d'aquests n'hi ha més que estan en mans de republicans que al revés.

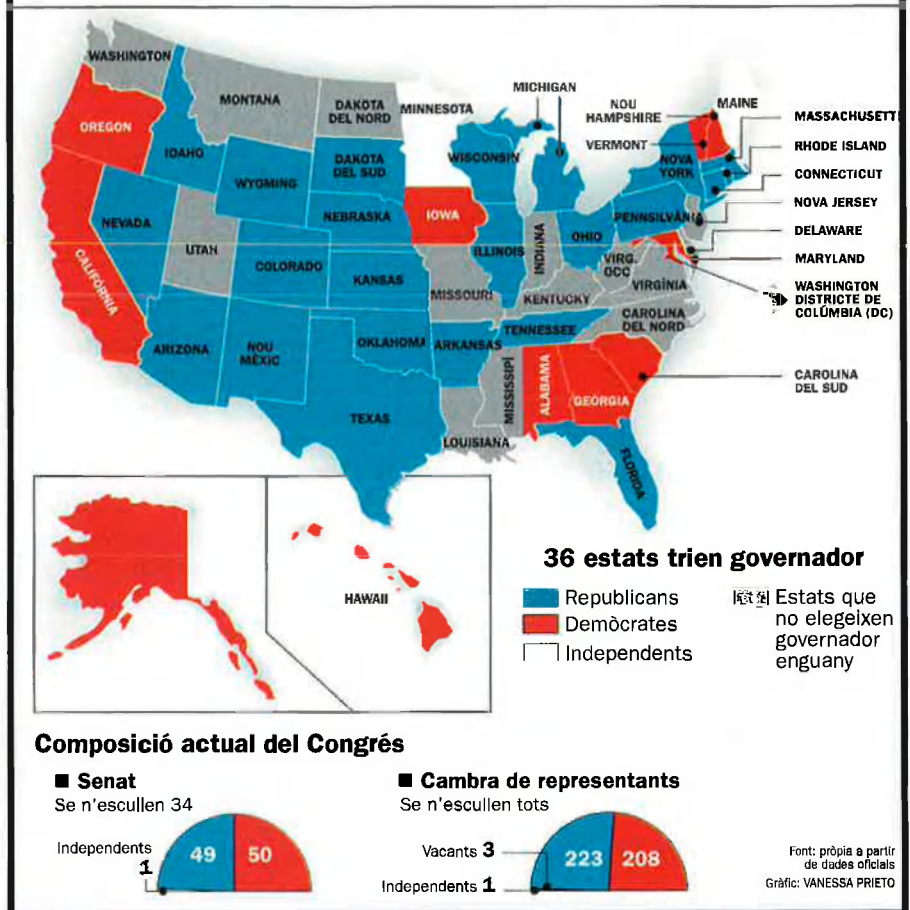
On sí que sembla que es pot tombar la truita és entre els governadors dels estats. Actualment n'hi ha 27 de republicans, 21 de demòcrates i 2 d'independents, i en aquestes eleccions n'hi ha 36 en joc, la majoria republicans. Els demòcrates tenen fortes opcions en un mínim de 3 i un màxim de 5 estats. Entre els quals hi ha el Texas natal de Bush, o la Florida del seu germà, el també republicà Jeb Bush. Precisament en aquest estat els demòcrates pretenen convertir el resultat electoral en un plebiscit de la política del Bush president, ja que el seu germà aplica a Florida el seu mateix programa conservador en temes com l'educació.

Un altre detall important de les eleccions a governadors és la gran presència de candidates, la majoria demòcrates i amb possibilitats de guanyar.

L'interès d'aquestes eleccions es justifica perquè els governadors són claus quan s'acosten les eleccions presidencials, ja que per diners i influència, esdevenen uns aparells electorals de primera magnitud. Naturalment que hi ha excepcions, però si bé és cert que en les darreres eleccions presidencials Bush va perdre en estats amb governadors republicans, també ho és que l'estat on la cursa amb Gore va ser més disputada era la republicana Florida. De totes maneres, Charles Cook apunta un possible desllorigador de resultats: L'estat de l'economia afecta especialment els comicis a governador, és per això que tenen mala peça al teler els governadors que busquin la reelecció o els que siguin membres del partit de Bush en una disputa electoral sense candidat a la reelecció.

Iraq vs. economia. Pel que fa a les cambres del Congrés, però, l'economia té el contrapès de l'atenció per la probable guerra amb l'Iraq. En els darrers quinze mesos hi ha hagut un gran equilibri entre aquests dos aspectes. Si el que predominava era la preocupació per l'atur, l'economia, l'educació o la sanitat, aleshores els enquestats es decantaven pels demòcrates, però si el que predominava era la tensió amb l'Iraq i la seguretat, aleshores els guanyadors serien els republicans. És per això que el Partit Demòcrata no es cansa de recordar coses com ara que l'atur és del 5,7%, mentre que quan Bush va entrar a la Casa Blanca era del 4,2%; o que el dèficit dels EUA s'ha disparat 60 mil milions de dòlars més dels previstos; o l'escàndol de corrupció de multinacionals com Enron. Els demòcrates fins i tot exposen arreu el darrer informe anual de l'FMI, que ha criticat la política econòmica de Bush i que recomana pujar els impostos per equilibrar el pressupost. Bush va fer una primera retallada d'impostos bon punt va entrar a la presidència, i en poc temps s'ha polit el superàvit de la seguretat social que va aconseguir Clinton. L'expresident demòcrata ja va alertar que aquests diners calia guardar-los amb pany i forrellat per al sistema de pensions, i més tenint en compte que la generació del *baby boom* aviat es començarà a jubilar.

Nous governadors i congressistes

Per contra, Bush assegura que la recessió té més a veure amb Clinton i amb el *boom* tecnològic de finals dels 90 que no pas amb ell, i que també va ser el demòcrata qui no va vigilar prou empreses com Enron. Però les causes, tant si són certes com no, no interessen massa a una societat en què un 67% diu que la situació de l'economia "no és bona" o que "és dolenta". És per això que ell i els candidats republicans al Congrés i a governador s'esforcen més a centrar l'atenció en les qüestions que els beneficien, és a dir, la seguretat, el terrorisme internacional i, especialment, un probable enfrontament amb l'Iraq. I en aquests mesos de setembre i octubre les enquestes confirmen que ho han aconseguit lleugerament. Però amb això no hi ha prou; l'objectiu dels republicans ha estat mantenir viu el tema de la guerra almenys fins les eleccions del dia 5. D'aquí que Bush hagi preferit en els

darrers dies evitar una nova resolució del Consell de Seguretat de l'ONU. Això hauria deixat ben clara la possibilitat de la guerra, però, fins que aquesta no comencés, l'economia, el tema que afavoreix els demòcrates, hauria pogut tornar a tenir importància.

El que s'hi juga Bush. El 5 de novembre només hi haurà una persona que no sigui candidat que tindrà un gran interès en el resultat: el president Bush. I no per calcular quants el votarien a ell i quants no en les presidencials del 2004 —que això no es començarà a intuir fins l'any que ve—, sinó per les dificultats o avantatges que tindrà per arribar a aquella fita en condicions de ser reelegit. D'una banda, estarà pendent de saber si els estats més decisius en unes presidencials tindran un governador del seu mateix partit; i de l'altra, si el Congrés li deixarà aplicar la seva agenda.

Si el seu partit aconsegueix la majoria al Senat, aleshores no tindrà cap problema per passar els dos anys que li queden de presidència amb tota comoditat. Cal tenir present que aquesta cambra és bàsica per tirar endavant les noves rebaixes d'impostos, així com les guerres amb el terrorisme internacional i contra l'Iraq. Si el partit de Bush guanyés la majoria al Senat i mantingués la majoria a la Cambra de Representants, totes les institucions més importants del país estarien sota un mateix partit, cosa que no passa des de fa quaranta anys. Això, lògicament, es traduiria en un president més reforçat de cara a l'exterior, especialment de cara a l'ONU i a l'Iraq, però també en qüestions internes controvertides com l'educació o la preservació del medi. Si Bush no té en el seu favor cap de les dues cambres del Congrés, sempre pot recordar que a Bill Clinton li passà el mateix el 1994, però que així i tot va aconseguir ser reelegit.

Però no solament Bush està pendent dels resultats del dia 5. En el camp demòcrata també són molts els qui veuen aquesta data com l'inici de la cursa electoral per a les presidencials del 2004, ja que diversos possibles candidats es presenten com a senadors, congressistes o governadors. Per exemple, l'actual líder demòcrata de la Cambra de Representants, Richard Gephardt, o el seu homòleg al Senat, Tom Daschle, esperen treure bons resultats per a posicionar-se bé en la cursa del 2004. També el governador de Califòrnia, Gray Davies, si surt reescollit amb un bon nombre de vots, pot tenir opcions pel 2004. Altres demòcrates que tenen aquestes esperances són John Edwards, de Carolina del Nord, i John Kerry, de Massachusetts, un liberal en temes socials, veterà de la guerra del Vietnam, que cau bé entre sectors republicans pel seu suport a la guerra contra l'Iraq. Fins i tot Al Gore ha tornat a l'escena política aquests dies, també pensant en les eleccions del 2004, cosa, però, que genera dubtes en el Partit Demòcrata, que no sap si evitar repetir amb un candidat perdedor o bé, en cas que tot bufi a favor de Bush, deixar que es presenti i que el 2008 els aspirants demòcrates aportin cares noves amb més possibilitats de guanyar.

Oriol Cortacans

Blanc Bruc Hill ... la Diferència

Sauvignon Blanc,

Chardonnay i Xarel·lo

-fermentat en Bóta de Roure-

CAVASHILL
VINS I CAVES

www.cavashill.com